

Jadwiga Czachowska

Pracownia "Słownika współczesnych pisarzy polskich"

Biuletyn Polonistyczny 12/34, 10-12

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

z materiałów rękopiśmiennych, opierając się raczej na przekazach opublikowanych. Do współpracy zaproszono dra J. Szczepańca, zajmującego się dziejami książki oświeceniowej w Warszawie. Ze względu na bogactwo materiału tom trzeci wydawnictwa będzie się prawdopodobnie składał z dwóch części.

Prócz tego systematycznie prowadzone są prace nad uzupełnianiem kartotek księgoznawczych, które obejmują bibliografię przedmiotową dziejów książki /np. drukarstwa, księgarstwa, zdobnictwa/.

Poza pracą zespołową Jan S ó j k a pracuje nad "Drukarstwem poznańskim XVII i XVIII wieku", a Krystyna K o r o t a j o w a - nad "Książką w Warszawie XVII wieku".

Osobną grupę stanowią prace materiałowe nad dziejami bibliotek w dawnej Polsce. Materiały gromadzone są w szeregu kartotek, stanowiących podstawę do opracowania tematów:

1. Bibliografia dziejów bibliotek w Polsce /retrospektywna i bieżąca/,
2. Rejestr właścicieli księgozbiorów,
3. Wykaz katalogów drukowanych i rękopiśmiennych.

Mgr Władysław Korotaj
p.o. Kierownika Pracowni

3. PRACOWNIA "SŁOWNIKA WSPÓŁCZESNYCH PISARZY POLSKICH"

Zgodnie z planem naukowym, głównym zadaniem zespołu w składzie dr J. C z a c h o w s k a /kierownik Pracowni/, dr F. L i c h o d z i e j e w s k a, mgr R. L o t h, i dr B. W i n k l o w a, była praca nad kontynuacją "Słownika współczesnych pisarzy polskich", którego cztery tomy ukazały się w latach 1963-1966. Przygotowywany od 1967 r. tom V ma objąć nowe hasła rzeczowe i osobowe pisarzy debiutujących po 1950 r.; kolejny tom VI zawierać będzie uzupełnienia biograficzne i bibliograficzne za okres po 1957 r. do haseł zawartych w opub-

likowanych uprzednio tomach. W obu tomach informacje zostaną doprowadzone do roku publikacji.

Pozostając przy dotychczasowej koncepcji "Słownika", jako odpowiadającej potrzebom głównych odbiorców - badaczy literatury współczesnej: pracowników naukowych i krytyków, a także studentów polonistyki szkół wyższych, zdecydowano się wprowadzić pewne zmiany, tak w doborze haseł osobowych, jak w metodzie ich opracowania.

Zakres haseł zostanie zawężony i obejmować będzie pisarzy: prozaików, poetów, dramatopisarzy, oraz krytyków, historyków i teoretyków literatury. Zmiany w metodzie opracowań dotyczą przede wszystkim części bibliograficznych i mają na celu maksymalne zwiększenie informacyjności i przejrzystości publikacji. W bibliografii podmiotowej poszczególnych pisarzy poszerzony zostanie np. opis pozycji zwartych przez podawanie nazwy wydawnictwa i liczby stron, przy dramatach - obok miejsca i roku, w którym odbyła się prapremiera - nazwy teatru /informacje o następnych wystawieniach podane zostaną w adnotacji/; przy przekładach na języki obce - tytułów tłumaczeń. W bibliografii przedmiotowej dążyć się będzie w miarę możliwości do merytorycznego grupowania pozycji, oddzielając np. w opracowaniach dramatów artykuły ogólne od recenzji teatralnych, które znów zostaną zgrupowane wokół poszczególnych inscenizacji.

Równocześnie uznano za konieczne zwrócenie baczniejszej uwagi na wyeliminowanie z działu opracowań mało ważnych, sprawozdawczych notatek recenzyjnych oraz wzmianek dotyczących działalności literackiej pisarzy, wprowadzając jedynie informację o faktach /np. o udziałach w konkursach, otrzymanych nagrodach itp./ do biogramu.

Podstawowym źródłem do prac nad "Słownikiem" są roczniki "Polskiej Bibliografii Literackiej", podające bardzo szczegółową dokumentację życia literackiego po 1944 r. Materiał w nich zawarty musi jednak zostać całkowicie przetworzony, a nawet w dużym stopniu poddany autopsji dla uzyskania materiałów do biogramów, przeprowadzenia właściwej selekcji i uzyskania jednolitych i pełnych opisów pozycji, które, począwszy od rocznika 1959, PBL ze względów oszczędnościowych podaje w opisie

skróconym. Cennym materiałem pomocniczym są również odpowiedzi na ankietę rozesłaną do pisarzy w 1967 r. Trzeba jednak podkreślić, że podobnie jak w uprzednich tomach, materiały autobiograficzne, zwłaszcza w części dotyczącej twórczości literackiej /np. informacje o debiucie, udziale w redakcjach i współpracy z czasopismami, nagrodach/, są weryfikowane, bibliografia zaś zostaje opracowana całkowicie niezależnie. Konfrontacja z informacjami podanymi przez pisarzy zapewnia możliwość uniknięcia luk i pomyłek.

Do końca 1968 r. opracowano 48 haseł osobowych /ok. 300 stron maszynopisu/. Lista haseł opracowanych w tomie V zostanie ostatecznie ustalona po dyskusjach w szerokim kręgu specjalistów zajmujących się literaturą współczesną. Ukończenie tomu V przewidziano do grudnia 1970 r.

Ponadto w Pracowni prowadzone są prace indywidualne nad opracowaniami bibliograficznymi i biograficznymi wybitniejszych pisarzy XX w. J. C z a c h o w s k a opracowała szkic biograficzny o Ostapie Ortwinie i bibliografię jego prac /do edycji pism krytycznych/ oraz kontynuuje zbieranie materiałów do monografii bio-bibliograficznej L.Staffa; F. L i c h o d z i e j e w s k a ukończyła monografię bibliograficzną Wł. Broniewskiego /praca doktorska/; R. L o t h zakończył zbieranie materiałów do kalendarium życia i twórczości J.Kasprowicza do 1890 r.; B. W i n k l o w a ukończyła przygotowywanie edycji listów T.Boya-Żeleńskiego i rozpoczęła pracę nad monografią bio-bibliograficzną K.Irzykowskiego.

W dalszym planie pracy przewiduje się nawiązanie współpracy z osobami spoza Pracowni i przygotowanie dalszych monografii bio-bibliograficznych takich wybitnych pisarzy, jak: Dąbrowska, Nałkowska, Strug, Kruczkowski i in.

Dr Jadwiga Czachowska
Kierownik Pracowni